

ახალი პერიოდიკი

ბაზეთს „რუსის პერიოდის“ 19 თებერვლის გამო, დაბეჭდილია შემდეგი სტრიქონები:

„ღღეს გავიდა სწორეთ ოცა წელიწადი მას აქეთ, რაც რუსეთში პირველად გაისმა თავისუფლების ხმა, მას აქეთ რაც ოცი მილიონი დამონაგებული გლეხები გაათავისუფლეს.“

„მასაც ამ უკანასკნელ 20 წ. განმავლობაში რუსეთის ხალხის ცხოვრებისათვის ცაკვირებით თვალ-ყური უღვენებია, იმან იცის, რომ განთავისუფლებამ ამ ხალხის ეკონომიური მდგომარეობა თითქმის სრულებით ვერ გააუმჯობესა. სახანა-სათესი მიწის სიმცირემ დალა ადგილ-მამულო, უანგარიშო გადასახადმა უკიდურესს მდგომარეობაში მიიყვანა ის. თეთ-მმართველობას ათასი დამბორკობელი და დამბორკავი მიწები აღმოუჩნდა.“

„თავისუფალი შრომა! როგორ შეძლება თავისუფალი შრომა იქნეს იქ, სადაც ხალხს ერთის მხრით ტყავს აძრობს მებატონე და ვაჭარი და მეორეს მხრით აღმინისტრაცია და გარდასახადი.“

ამ ნაირად ოცის წლის შემდეგ, დღეს ჩვენი გლეხობა იმავე ვაჭირებაშია, როგორც 1861 წ. 19 თებერვალს, როდესაც ის გაათავისუფლეს ბატონის მონობისაგან...“

ჩვენ მივიღეთ ამ დღეებში ახალი მესამე გასწორებული გამოცემა ბატ. იაკ. ბოგებაშვილის „დედა-ქალაქის“.

მა არის მესამე გამოცემა და, როგორც ყდზე აწერია, ამ ქადა ოც-და-მეთექვსმეტე ათასი ვგზემზღარარი დაბეჭდილია.

მართა ეს გარემოება ამტკიცებს თუ რამდენათ ძლიერი და გავრცე-

მგლმანც დაწერილებითი მოხსენება მოიტანა ახალ-თეკეს ექსპედიციის თაობაზედ.

ტირაჟი მშობრე შინაგან სხსისია:

Table with columns for issue numbers (№ № სერიისი, № № პილეთისი), amount (ჯამ. მარკების), and monetary values. It lists various issue numbers and their corresponding amounts, such as 6,305 for 27 issues totaling 200,000 marks, and 10,437 for 46 issues totaling 1,000 marks.

ჰქონდა. ექიმები ამბობდნენ, ორთვე ფეხები უნდა მოეჭრათო; მაგრამ საწამო ეგენი რასმეს გარდაწყვეტდნენ, ხელმწიფემ სული დალია:

პეტიტორი, 2 მარტს. ექიმებმა გასჭრეს ხელმწიფე იმპერატორის გვამი და აღმოჩნდა, რომ მიცვალეულს ძალიან ჯან-მთელი აგებულია ჰქონდა, ხანდისხან რომ ხელმწიფეს სუნთქა უჭირდა, ეს იმისაგან ყოფილა, რომ ფილტვის სისხლის ძარღვები გაფართოებული ჰქონდა. მიცვალეულს პრეობრაჟენსკის პოლკის მუნდირი ჩააცვეს, უორდენებოთ, და ისე დაასვენეს თავის კაბინეტში.

პეტიტორი, 2 მარტს. ბაზეთებში დაბეჭდილია: საზამთრო სასახლესთან მიხსლოვებისა-თანავე ხელმწიფეს თან-და-თან ეკარგებოდა ცნობა სისხლის დაწრეთისაგან. ექიმები ძკუ-გლოვსკი და მარკუსი პირველად მივიღნენ სასახლეში; ამათ შეუკრეს თავი ფეხის სისხლის ძარღვებსა. შემდეგ მოვიდა ბოტკინი და ყურადღებით მოისმინა გულის-ცემა და სტქვა: გული უფრო კარგათ დაიწყებს ცემას, თუ გოგირდ-მჟავის ეჭირს შეუშვებთ სისხლშიო. ამდროს სუნთქვამაც უკით ჰქონდა. მოძღვარმა ბაჟანოვმა ისარგებლა ამ შემთხვევით და წმინდა ზიარება მიწოდა. თითქო იმედი მიეცათ სიცოცხლისა. ბაგზანენს სისხლის ჩასახმელ იარაღის მისათანად. მაგრამ განგებამ სხვანიერად გარდაწყვიტა. ბოტკინმა შენიშნა, რომ გული თან-და-თან ნაკლებ უტყვდა სუნთქვამაც გაუძნელდა. ბოლოს 3 საათზე და 35 წუთზე ხელმწიფე მიიცვალა.

ღღეს 2 საათზე ზარბაზნის სროლამ აცნობა ხალხს იმპერატორის აღეკსანდრე მესამის ტახტზე ასვლა.

პეტიტორი, 1 მარტს. დანის

გაგებდები, ჩემს ძმას ვასარგებლობე, ის სწავლით შემეწევა და მე შრომითო.

„შრომა და სწავლა, ამბობს ჰაჟლე, სული-სულ ჩაჯიქული მტრისგან დაუძლევია.“

ახლა მოიგონეთ წინანდელი პავლეს ხასიათის აღწერა. თუმცა რუსული არ იცის, მაგრამ ქართული წიგნები უკითხავს, ართიმეტისა და გეოგრაფია უსწავლია, ბევრი რომ შეუძენია გონების გასამდიდრებლათ ბიორგისთან საუბრით ბიორგის ბევრი დრო მოუხმარია პავლიას. გასავარჯიშებლათ და იმ ზომამდი მიუყვანია, რომ მაღალ ფარდებზედაც მსჯელობა შეუძლია, როგორც გვაჩვენებს ზემოყვანილი ჰუმბარითბანი, მის მიერ წარმოასტქმულნი.

ქვემოდ ვიხილავთ, თუ რამდენად პავლეს ტიპი ნაძალადევი! რომანის ბოლო დაგვიმტკიცებს, რომ პავლეს პიროვნება ავტორის გამოსახრების, გონიერების, უკვეთ ვთქვათ, ტვინის მუშაობის ქმნილებაა, და არა მისი პოეტურის გრძნობის და შემოქმედო-

ქრივ კაროლევის სიკვდილის გამო, სასახლეში 24 დღის განმავლობაში გლოვა იქნება.

Agence Russe ამბობს, ტყულია ეს ამბავიო, რომ ვითომც მინისტრი გრაფ ადლერბერგი თერთმეტის თვით ეთხოვება სამსახურსაო.

ზაზ. „პორიადოკში“ დაბეჭდილია, რომ სენატში დაარსდება ცალკე, ბეტდვის საქმეების განხილველი კომისია, რომელიც სახელმწიფო (პოლიტიკურ) დანაშაულობის შესახებ საქმეებსაც განიხილავს. სენატორების რევიზიის შესრულების შემდეგ, დაინიშნება ცალკე კომისია, რომელიც გაარჩევს ამ რევიზიისაგან აღმოჩენილს საქმეებსა.

„ახალ დროებაში“ სწერენ: სინოდმა გამოსცა განკარგულება, რომ ყველა მონასტრებმა შეადგინონ დაწერილებითი წია თავის უძრავ-მოძრავ ქონებისა.

ლონდონი, 27 თებერვადს. პარლამენტმა, სამჯერ წაკითხვის შემდეგ, მიიღო მთავრობის წინადადება ირლანდიაში თოფ-იარაღები ტარების თაობაზედ.

პეტიტორი, 1 მარტს. იუსტიციის სამინისტრომ ცირკულიარით მოსთხოვა ყველა სამოსამართლო პალატების თავსმჯდომარეთ და პროკურორებს და აგრეთვე ოლქის სასამართლოს თავსმჯდომარეთა თავიანთი აზრი იმის შესახებ-თუ რა ნაკლები უფლებები აქვს ახლანდელ „დასჯის წესდებას“. ცირკულიარში მოხსენებულია, რომ ეს ცნობები და აზრი საქიროა ახალ წესდების პროექტის შესადგენათაო.

პეტიტორი, 2 მარტს. ღღეს მოვიდა აქ დენერალ სკობელევის ორდინარეტი პორუჩიკი ძაუჭმანი, რო-

ბის (творчество); პავლე თვისის ხასიათით და პიროვნებით წარმოადგენს ნაყოფს მშრალის ტენდენციისა და არა ხელოვნურ (художественный) ტიპსა. —

თუმცა პავლე დი მარო ნათესავები იყვენენ; მაგრამ შორებული. სოსიკა, მაროს მამა, დათანხმდა; მღვდელიც დაითანხმეს ჯვარის დაწერას, ნიშნობაც მოხდა. მხარებული პავლე ოჯახის მოწყობას შეუდგა. სამუშაოთ წავიდა ფულების მოსაგებად და ხარკ-კამბეჩის და სხვა საოჯახო მოწყობილობების შესადენთ. ძვირობით შინ მოდოდა, თავის მაროსთან, მაროს მამა არ უშლოდა ამ სიამოვნებას და დედა კარგი ხანი მოუტედა...

მაგრამ მოაწია ნეტარების ბოლომ: მკზარხოსმა გამოსცა ბრძანება, ის მღვდელი გაიკრიჭება, ვინც ნათესავეებს ჯვარს დასწერსო, თუნდაც შორებულნი იყვენენო. დიდ-ხეველების მოძღვარი შემინდა და უარი სტქვა მაროს და პავლეს ჯვარის-წე-

რაზე. მერაფრით ვერ მოისყიდეს მღვდელი.

მარო და პავლე უნდა დაშორდნენ. მაგრამ ვაი, მარო ორსულათ არის! მაი სირცხვილო, ვაი ნამუსო, ვაი ქვეყანაში შერცხვენენ! მარო ღამის მარკვდა ამ უბედურების შეტყობით.

სოსიკა, მაროს მამა, წაიყვანს თავის ქალს მამიდასთან სირცხვილის დასაფარავად; იქ საქმროს მოუწახვენენ; დატანჯული მარო, თავის ოჯახის და მამის პატიოსნების დასაფარავად, უნდა გაჰყვას ისეთს კაცს, რომელიც არ უყვარს; მას უნდა უმსხვერპლოს პავლეს სიყვარული..

მით კვირა ღღეს პავლე სამუშაოდამ მოვიდა. საბრალოს ზარი დაეცა, როცა შეიტყო ეს ამბავი. ზავიქდა, თავი კინდამ მოიკლა. მაგრამ ერთმა იშვებმა გაუფლვა მას და დედა მის გულში. ზაღაწყვიტეს თბილისში წასვლა და ეგზარხოსისაგან ნებართვის აღება. ბევრი ეცადენ ძალაქში, მაგრამ ვერა გაახერხეს-რა. ამდენ ხანს ქალაქში ნაყოფმა პავლემ, გონებით

გაეარჯიშებულმა და ზნეობით რაინდმა, მშველელი კაცი ვერ იშოვა. სოსის ეკლესიიდან გამოსვლის დროს, ტასია ეგზარხოსს ფეხებში გაუგორდა მტირალი; მაგრამ მან ყურადღებაც არ მაქციაო, მოგვითხრობს ავტორი. შემდეგ ამისა დედა და შეილი დიდხვეაში დაბრუნდებიან გულ-მკვდარნი.

პავლე ავთ გახდებდა, კიდევ გაგიჟდებდა და როცა შეიტყობს, რომ მაროს ათხოვებენო, გაეპარება დედას, მივი მაროს მამის დისას. იქ ნახავს მაროს, ამოიღებს ხანჯალს, ჩასცემს და მოჰკლავს. პავლეს დაიჭერენ.

„არის წლის შემდეგ ქალაქის სატყუ-სალა დასწავთში გაჩაღდა ჭკერქით ცხ-და-რვა წლის ემწავალი კაცი. უმეტესადთ სის გუბითი ჩაუშვებს ეს უბედური საფლავში. დასწავთის აჯაძ-მუფუების სიაში ეს კაცი ესე ჩაწერათ: „კაცის მკვლედი, ჰაჟლე ცოდვის-შეილი“. რომანის დაბოლოებდა და მისი გმირის შავი ბედის-წერა—ნამეტანი უბრალო და ახირებულ მიზნებზენა დამოკიდებული. რა ნაირათ გვისახავს

